

t	als in het Nederlands behalve zie onderstaand
ti	cantlamo vacantie als ts in een woord aan het begin van een lettergreep en gevolgd door een i
v	ongeveer als de Nederlandse w
z	vizio T saar de uitspraak ts komt vaker voor dan dz
	mezzo als dz;
	zona „

6. Uitspraak van het Kerklătijn:

KLINKERS Het kerklătijn kent 5 vocalen: u (oe)
i (ie)
a (aa)
o (o)
e

u als oe in boek

i als ie in lied

a is altijd open, zoals in maas, dus ook in tuam, sanctus enz. Echter nooit plat of te gerekt.

o als in het zone

e is qua klank een mixture van è (het) en i van (is).
miserere = miesërèrè.

Vuistregel: wanneer wij Nederlanders geneigd zouden zijn om een ee te zeggen, bijv. in Deus, dan naar de ě kleuren; wanneer wij een è zouden willen zeggen bijv. in gentes, dan naar de i kleuren.

ae en oe als ě. De oe nooit uitspreken als eu.

y als ie

TWEEKLANKEN Deze worden apart uitgesproken. Beide klinkers behouden hun oorspronkelijke kleur. De eerste klinker is de klank waarop gezongen wordt. Vlak vóór de volgende lettergreep of vóór het volgende woord wordt snel de tweede klinker ingevoegd. Zie uitzondering uo.

au als aa, de oe zéér kort

eu als ě, de oe zéér kort

ui als oe, de ie zéér kort

uo De oe is nu zéér kort en men zingt op de o

Woorden als cui, ait en meus zijn geen tweeklanken maar 2 lettergrepen; het accent ligt op de eerste lettergreep.

MEDEKLINKERS De medeklinkers die hier niet vermeld staan dienen uitgesproken te worden zoals in het Nederlands.

- b zacht uitspreken, ook aan het eind van een woord bijv. Jacob
- c voor e, ae en oe als tsj. Cervus is tsjervoes
i en y In alle andere gevallen wordt de c als k uitgesproken.
- ch als k
- cc als c voor bovengenoemde klinkers. Bijna verdubbeld uitspreken –
ecce = ět-tsjě
- g wordt voor e, ae en oe als dzj (= stemhebbend) uitgesproken Gentes
= dzjěntěs
In alle andere gevallen wordt de g als een zachte k
uitgesproken (goal)
- gg wordt als g. Bijna verdubbeld uitgesproken (zie cc)
- h wordt niet uitgesproken
- j een halfklinker, wordt als een soort ie uitgesproken
- l altijd slank en puntig
- ph als f
- q wordt altijd gevolgd door u. Qui = (lippen in de oe-stand dan kwie)
- r een rollende tongpunt rr
- s is bijna altijd een korte hoge sis-klank. Echter tussen twee klinkers binnen een woord een korte lage sis-klank, evenwel niet stemhebbend.
Pas op voor verbinding als in Deus est. De s blijft kort hoog en scherp. Ook in woorden met een voorvoegsel zoals praefi behoudt de s zijn oorspronkelijke scherpe hoge klank.
Vóór een b, d, g, l, m, n, r en v is de s wat lager
- sc wordt voor e of i als sj uitgesproken. Ascendit = asjěndiet
- ti Wanneer de t wordt gevolgd door een i plus nog een klinker dan wordt de uitspraak tsie, bijv. otium = ötsieoem. Wanneer in dit geval ti vooraf gegaan wordt door een c, dan wordt de t bijna niet uitgesproken, bijv. lectio = lěk(t)sie-ö.
De s in ti (tsie) vervalt als er een s, t, of x aan ti vooraf gaat.
Ostium = östie-oem. Indien het accent op ti valt dan wordt de t als t uitgesproken, bijv. totfus. Te vergelijken met politie en politiek.
- v als een zachte w

